

# FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

**Előfizetési ár:**  
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:  
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.  
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.  
Nyílt tér: soronként 20 fill.  
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.  
Kéziratokat nem adunk vissza.

## Legyen önálló Fogaras!

E cím alatt a Fogaras és Vidéke legközelebbi számában a szerkesztő úr szakavatott tollából egy közlemény jelent meg, mely a fővárosi lapokban jelzett megye feldarabolási terv ellen sikra szállva egy elég elfogadhatónak látszó tervezetet közöl, mely szerint Fogaras vármegye nemcsak megmaradna, hanem földrajzilag kikerekítve, kedvezőbb közigazgatási viszonyok közé jutna. Vizsgáljuk meg e kérdést minden szempontból!

A kérdéses cikk alapján a Budapesti Hirlap f. évi szept. 17-i számában megjelent „A vármegyék új beosztása” c. közlemény, ill. az ebben közzétett megerendezési tervezet.

Fogarasi érdeklődők annak idején engem biztak meg azzal, hogy puhatoljam ki, mennyiben hivatalos jellegű ez az egész mozgalom. Mint magánúton már megtettem, most nyilvánosan is tudatom, hogy az illető tervezetet dr. Ajtay József, a kitűnő ethnologus készítette mindennemű hivatalos megbizás

nélkül, tehát tisztán magánvállalkozás, melynek súlyt csak az ad, hogy a kormány tényleg foglalkozik a vármegyék új beosztásának kérdésével, ennek kivitele azonban a mostani zavaros külpolitikai viszonyok miatt bizonytalan időre elmarad.

Hogy e beosztást sürgető elvek helyesek-e vagy sem, annak megvitatása pol. lapokra tartozik, kiindulási pontnak azonban el kell fogadnunk minden új tervezet készítésénél.

Ilyen elv az is, hogy az erdélyi szász népelemnek egy törvényhatóságban többséget kell biztosítani, ez pedig csakis Nagyküküllő vármegye lehet.

A „Fog. és Vid.” cikke éppen ezt az elvet sértené meg, amennyiben tisztán Fogaras megyére gondolva területileg és népesség viszonyából úgy megnyirná Nagyküküllőt, hogy az 100000 lélekszámra leszállva, és szász többségét elveszítve, annak a feladatnak, melyet helyzete ráróna, meg nem felelhetne.

Ezzel szemben közlöm az eredeti tervezetet, melyet ugyanezen az alapon

(t. i. egy Olton tuli új járás alkotásával) készítettünk volt még szeptember hóban.

A törösvári járás a maga 18583 lakásával elesnék, csatolják, a hová tesszik. A mai megye minden más községe megmaradna, s az elvesztett törösvári járásért kapnók a mai Nagyküküllő, és a régi Felső-Fehér vármegye szomszédos községeit, 17034 lakóst. Történeti jogokat sem sértenénk, mert Törösvár 1876-ig úgy sem volt a miénk, ellenben a régi Felső-Fehérből Kucsuláta, Galac, Gianár, Rukkor, Földvár, Oláhujfalu és Kolun már ugyanazon idő óta megyénk alkatrészei.

A csatolandó községek volnának

|             |             |
|-------------|-------------|
| Alsórákos   | 1657 lélek, |
| Datk        | 619 "       |
| Halmágy     | 1116 "      |
| Héviz       | 1415 "      |
| Hidegkut    | 527 "       |
| Királyhalma | 848 "       |
| Kóbor       | 891 "       |
| Longodár    | 981 "       |
| Mátéfalva   | 676 "       |

## TÁRCA

### Csendes őszi estén.

Csendes őszi estén a hold bágyadt fénye  
Félve süt be ide, szobám közepére;  
Kint meg zizzen-zörren a sok sárga levél,  
Fájó elmúlásról, hervadásról mesél . . . .

Csak úgy csendben halkan, lassan haldokolva  
Hull sok színes virág, le hull a porba.  
Az a fakó levél most úgy összesimul,  
Egyik a másikra panaszt nélkül borul.

Mintha minden virág egy-egy emlék volna,  
A való — meg álom, mintha összefolyna:  
Ugy érzem, veletek eltűnt most minden  
S oly árva — elhagyott lesz újból a lelkem. —

Csendes őszi estén, a hold bágyadt fénye  
Ezüst sugarat von hervadozó rétre.  
Hideg szellő surran át a puszta tájon  
S mégis mindig oda tihozzátok vágyom.

Enyhül tán a bánat közölteitek járva  
Szövődhetik csendben szívem, lelkem álma.  
Hulljatok, zizegő — sárguló levelek:  
Pihenni — álmodni szeretnék veletek.

Sárguló levél — temess oda engem,  
Altasd el örökre árván hagyott lolkem.  
Te takard el majdan a göröngyös sírom.  
Ugy sincs ki keresse, nincs ki értem sírjon.

Szántó Viktória.

### Halottak napján.

„Ha eltakar a sírhalom, gondolsz e néha rám?”

Zugva tombol a szél magával ragad  
sok zizegő, sárgult fakó levelet; azután  
— mintegy kiengesztelőleg egyre halkabban  
csak sohajjá változik át s úgy vonul el a  
puszta hervadó táj felett. — Alkonyodik; a  
bágyadt őszi napsugár is eltűnt, félhomályu  
köd borul a láthatárra; néma — csendes,  
kihalt a lég.

Ebbe a mélyes csendbe beléscsúszott a  
harang méta, szomorú kongással, hangja el-  
szállt ki a temetőig, ünnep van ott, hol örök  
az álom, hol eddig nyugalom csend honolt.  
Egy lángtenger az egész temető, annyi kis  
láng egyre föl-föl lobban és mily hasonló az  
élethez — ép így égett egyik kisebb — má-  
sik nagyobb lánggal, fénnel és mégis egy-  
formán elhamvadtt csak még egyet, egy vég-  
sőt, utolsó lobbant s befejezte e küzdő létet.  
Születés! élet és halál: ez az ember törté-  
nete, melynek felvonásaiban öröm és fájdal-  
om; hit és hitetlenség, csalódás keserűség  
kétség és remény, diadal, bukás, szeretet,  
gyűlölség fölülva egymást követik. Felette  
a végtet uralkodik — az a vaskezü tyrann,

kinék akarata hajt előre, tart vissza, felemel  
— vagy porba sujt — naggyá tesz — vagy  
kicsinyek legkisebbjévé. —

Halottak napja — kint vagyunk a to-  
metőbe — egy-egy eltörő mély sohaj hall-  
szik . . . ott meg zokogva borulnak a hi-  
deg sírhalomra átölelve fejfáját, oly kísértet-  
ies árnyat vet minden, mintha szellemek  
surrannának el mellettünk, mintha újból is-  
merős alakokat látnánk, majd panaszos siri  
jajszó vonulna el; pedig mit a rög ott be-  
temet, eltakar nem adja vissza s ha ott nem  
is csillapult meg fájó szenvedő lelke, többé  
hozzánk nem térhet, nem hívhatjuk vissza.

Egyformán pihen ott a gazdag díszes  
koporsóban, ép úgy mint a koldus tépett  
foszlány rongyaiban, semmit nem vihet ma-  
gával egyik sem, bár mily dícsőséggel, bár  
mily küzdéssel teste lelke egész erejével har-  
colt érte.

Ott megszűnik minden, elhal a szere-  
tet, kiengesztelődik a legnagyobb harag, béke  
van, azok közt is kik egymást gyűlölve ke-  
rülték. Némelynek, kit talán inkább szeret-  
tek, emléke bevésődött jobban a másiknak  
sírján csak a feledés vad virága nőtt, senki  
nem ápolta. Egy egy nagyobb szellem alko-

# Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megőrzi a  
tüdőbetegségeket, váladékot, éjjeli izzadást.

## Tüdőbetegségeket, hurutok, számar- köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor  
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

# „Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárta-  
ban. — Ára fitegenként 4. — korona.

|                        |      |       |
|------------------------|------|-------|
| Oláhtyukos             | 720  | "     |
| Olt-Bogát              | 411  | "     |
| Szásztyukos            | 1484 | "     |
| Ugra                   | 1407 | "     |
| a köhalmi járásból, és |      |       |
| Bokole                 | 828  | lélek |
| Dombos                 | 492  | "     |
| Felmér                 | 1115 | "     |
| Kálbor                 | 939  | "     |
| Sona                   | 917  | "     |

a nagysinki járásból.

E terv szerint csak egy szász többségű falut vesztené Nagyküküllő, (Szász-Tyukos) miután ezt földrajzi helyzete föltétlenül ide utalja, ellenben megmaradna Nagysink, Nagysáros, Ürmös, Kis-sink, Mártonhegy, Nádpatak, Báránykut, Szász? és Moha magyar-román községek, összesen több mint 10000, tulnyomólag szász lakóssal.

Állana ezek szerint a leendő Fogaras vármegye:

|                              |       |    |
|------------------------------|-------|----|
| 1. Fogaras r. t. város       | 6500  | l. |
| 2. fogarasi j. (Galac nélk.) | 19302 | "  |
| 3. új oltoni j. (Galaccal)   | 18335 | "  |
| 4. sárkányi járás            | 22810 | "  |
| 5. árpási járás              | 23649 | "  |

Összesen 90596 l.

Ezen terv szerint Nagyküküllő vármegye lerázna magáról kb. 15000 magyar-románt, kikre nincs szüksége, mi pedig nyernék 6500 magyar és 2000 német lakost, kikkel megénk egyhangu népességi viszonyát tarkázhatnók.

Fajnépességileg a tervezett Fogarasmegye képe: 13000 magyar, 6000 német és 71500 román anyanyelvű polgár.

Gagyí Jenő.

## Őszi közgyűlés.

(Folytatás.)

A már régi és elavult intézkedéseket tartalmazó vármegyei szabályrendeletek újabb szövegezése és a módosítások megvitatása került ezután szőnyegre. Így a vásárrendtartásról, az idegenek bejelentéséről, a gazdasági gépmunkásokról, az építkezési anyag

tása — hire fenn marad a jövő kornak, de majd évek hosszú során a márvány felirata is elsimul — már nem fogják tudni ki pihen alatta.

Hányszor — de mily gyakran mikor úgy fáj az élet midőn a családok egész sorozata ért — mikor a sors nehéz küzdelmeivel szembe szállni gyöngék voltunk, elgyötört lelkünkkel hányszor vágytunk oda megpihenni! Most pedig itt állunk, lelkünk elszorul; könnyes szemmel, sajnó szívvel szeretetinkhez közelebb simulunk s az lesz feletünk egy fájó gondolat — vagy tán borongó sejtetem, — hogy talán már jövőre több lesz egy friss halommal s ez a mi sirunk lesz mi költözünk oda a csendes temetőbe — hol jó lesz majd megpihenni — oda lennt már nem fáj semmi . . . nem bánt senki.

Szántó Viktória.

(tégla és cserép) méreteiről, a vármegyei alkalmazottak temetési járulékaikról, a vasuti állomásokhoz vezető utak kavicsolásáról, a vármegyei mezőgazdasági bizottságról a korcsmai hitelről, a kéményseprésről, a külső birtokon levő határjelekről, a községi és körjegyzők muukadíjáról, a közösen- és rendről és némely kisebb rendőri kihágások büntetéséről, a községi szegényalapok mikénti kezeléséről, a baromfiak fertőző betegségeiről és azok megelőzéséről gépkocsik (automobilok) közlekedésének szabályozásáról alkotott, továbbá a kocskének erdőben való legeltetését tiltó, a fegyelmi és rendbirságoknak hováfordítását, a gyámi törvény alapján kiszabott bírságok mikénti kezelését a vármegyei tüzrendészetet tárgyaló szabályrendeletek és a vármegyei közgyűlés ügyrendjét megállapító szabályrendelet lettek előterjesztve, melyek közül különösen az utóbbinál vagyis az ügyrendről szóló szabályrendelet tárgyalásánál keletkezett élénkebb vita. —

Dr. Micu András tiszti ügyész indítványozza, hogy a 32. §. keretében vétessék fel, mikép széksértés esetén a vádlott védelmének meghallgatása után a közgyűlés vita kizárásával mondja ki a vétkest vagy nem vétkest titkos szavazással. Azután pedig a tiszti ügyész indítványának meghallgatása után a közgyűlés szabja ki a pénzbüntetést. Ezen eljárás tartama alatt pedig a hallgatóság a közgyűlési teremből eltávolítandó. Dr. Vasu Okátvián nem veszi tudomásul a tiszti ügyész indítványát és kéri, hogy az egész ügyrend és különösen a módosítások pontrólpontra felolvasva legyenek.

Dr. Turcu indítványozza, hogy a tiszti ügyész módosítása az állandó választmány elé utaltassék és annak idején a választmányának javaslatával legyen előterjesztve.

Dr. Senchea hozzájárul a dr. Turcu indítványához, annál inkább, mert a tiszti ügyész indítványát — különösen ebben a megyében — a szólásszabadság megóvása érdekében nagy fontosságúnak tartja.

Balla Károly bizotts. tag pártolja a tiszti ügyész indítványát, mert kívánatos, hogy az ügyrend legyen világos és félre nem magyarázható. Dr. Micu tiszti ügyész a szabályrendelet (ügyrend) egyes — módosítandó — szakaszainak felolvasása után, újból előadja indítványát és azt részletesebben megmagyarázza. Dr. Senchea zárszójogával élve azt kívánja, hogy tekintettel az ügy fontosságára, egy egész külön szabályrendeletben tárgyalassék a széksértés kérdése és ezen szabályrendelet a legközelebbi rendes közgyűlés által legyen tárgyalva, miután előzőleg külön bizottság vagy az állandó választmány által körülményesen megvitatva és előkészítve lett ezen fontos kérdés.

Végül a közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el, mely szerint a közgyűlés ügyrendjében a széksértés kérdése is megoldást nyer.

A vármegyei közkórház 1909. évi költségvetése lett előterjesztve, mely szerint bevétel címen 1600 ápolási nap után 37455 korona, ezzel szemben ugyanannyi kiadás (szükséglet) lett előirányozva.

Ezen kívül fölemlítendő, hogy 8 ápoló, 1 szerelő, 1 szolga, 1 konyhaszolgáló havonkénti élelmezése címén 2640 korona, a betegek élelmezése 1600 ápolási nap után 10240 korona, a másodorvos élelmezése címén évi 600 korona, 30 melegítendő szoba fűtésére 2500 korona, villamos világítás költségeire

1000 korona, a villamos erővel hajtott szivattyú és a kórházi vízvezeték költségeire 300 korona, a szennyvíz tisztításra való berendezés költségeire 1738 korona 66 fillér, orvosi műtőszerek és gyógyeszközök beszerzésére 9899 korona, a kórház területének planirozására és a kórházhoz vezető járdának aszfaltozására 4000 korona, a konyha berendezésére 1000 korona, jégverem építésére 1000 korona, szőnyegek beszerzésére 500 korona, szolgák és ápolók lakása berendezése címén 100 korona, rendelő és felvételi szoba, kórházi iroda berendezése címén 800 korona, a váróhelyiség és a kert részére beszerzendő vaspadok költségei címén 800 korona s így kerek számban 32000 korona szükségleti öszagnak kölcsön utján beszerzése vált szükségessé, melynek 50 év alatt 5% kamattal számított törlesztési hányada 1738 korona 66 fillért tesz ki.

A közgyűlés a költségvetési előirányzatot változtatás nélkül elfogadva, egyuttal kéri a belügyminisztert, hogy a költségvetést soron kívül tárgyalva, jóváhagyni és a kórház részére az ápolási díjakat napi 2 korona 34 fillérben sziveskedjék megállapítani, mert a kórháznál elkerülhetetlen berendezéseknek és a felszereléseknek halasztást nem tűrő létesítése céljából a fennebb említett költségek okvetlenül szükségesek és a fedezetről is gondoskodni kell. A míg a kölcsön ügye rendezve lesz a felmerülő kiadásokat a jegyzői nyugdíjalapból 5% kamattal való visszafizetés mellett fogja a megye fedezni.

(Folytatjuk.)

## A magyar könyvtár olvasóegyletről.

Érvényben levő alapszabályait a m. kir. belügyminiszter 1881. évi december hó 14-én 61222. szám alatt kelt rendeletével hagyta jóvá az alapszabályok 2-§-ában kifejezett azon céliránynak megfelelően, hogy a magyar nemzeti szépirodalom és közhasznú ismeretek élvezetéhez jusson a helybeli olvasó közönség is. Szükségtelen ismertetnem, hogy milyen körülmények között keletkezett a fogarasi magyar könyvtár olvasóegylet, de dicsérettel és hálás emlekezettel tartozunk azoknak, akik azt megalakították Keletkezett és fejlődött. Ápolta a magyar szépirodalom kincseit, azért, hogy magyar sziveket neveljen itt, ahol azokra igazán szükség van. Azonban mit látunk most? Ez az egylet többé nem működik, csak neve van feljegyezve a hatóságok nyilvántartásában, mint olyan egylet, mely még nem szűnt meg, vagyis nem oszlott fel. Mostani működését, ha ugyan működésnek nevezhető, esupán azzal az egy megjegyzéssel szándékozom ismertetni, hogy még alapszabály példánya sincsen, — elveszett. Ez azonban még nem olyan nagy hiba, mert fontosabb okiratok is elvesznek és pótolva lesznek a helyes és célirányos működés folyamatában. De itt ugy látszik fölösleges a régít ujjal pótolni, mert a vezetőség pihen és neu

törődik azzal, hogy az alapszabályok 7. §-a értelmében évenként legalább kétszer rendes közgyűlés hívandó össze, melyek egyikén a jövő év költségvetési előirányzatát állapítja meg az egylet, illetőleg az alapszabályok 10. §-a értelmében megalakul a 7 tagból és 4 tisztviselőből álló választmány, mely az egylet adminisztrációjában a vezető organum.

A helyes adminisztráció és vezetés hiányában a tagok aktivitásáról és természetesen az alapszabályokban gyökerező jogainak gyakorlásáról nem is beszélhetünk.

És vajjon hogyan nyilvánuljon meg a tagok aktivitása és jogainak gyakorlása, midőn a vezetőség az egylet erejét nem propagálja, sőt a meglevő tagok, ha ugyan még vannak, azt sem tudják milyen színre vannak festve azok a könyvszekrények, melyekben az egylet tulajdonát képező könyvek örökös titlenségre vannak kárhozattva rendszertelen állapotban. Ez az egylet azt sem tudja miye van és miye lehet még. Az egylet könyvtára valósággal kripta, a könyvek kriptája, ahol minden csendes és nyugszik, feltámadni nem akar....

És nem akad ember, aki halotti csendjéből felrázza? Nincsenek vezető férfiak, társ és hasoncélú egyletek, hogy világosságot vessenek a közművelődés e kis csarnokába és felnyissák a korhadt könyvszekrényeket, hiszen azok a könyvek annyi fényt és melegséget árasztanak.

Több figyelmet és pártolást érdemel a fogarasi magyar könyvtár olvasóegylet már azon oknál fogva is, mert általában a fogarasi könyvtári ügy nincsen azon a magaslaton, melyen más megyei központi városokban a közművelődés szempontjából elismerést érdemel. Ha bepillantunk politikai, művelődési vagy társadalmi intézményeinket itt képviselő szervezetek belső ügykörébe, tapasztalni fogjuk, hogy a könyvtár ügye itt nagy fejletlenségre mutat és szakférfiainknak módot egyáltalán nem nyújt a tovább képzésre.

Az egész városban sehol sincsen oly hely és alkalom, ahol nyelvünket gyökeresen elsajátítani, annak keleti szépségét és varázsát élvezni bárkinek módjában legyen.

Mondják, hogy a fogarasi magyar könyvtár olvasóegylet még az abszolút rendszer 60-as éveiben alakult. Ez oly idő egy kisebbkörű közművelődési egylet életében, mely idő alatt, ha nem is tud hatni átalakító erővel a társadalomra, de legalább azt az eszmét, melynek szolgálatába lépett oly erővel tudja érvényesíteni, hogy az ellenkező oldalról jövő téves és nemzeti közérzületünket támadó áramlatoknak mindig ellenáll

és gátat vehet ezeknek. Ajánljuk tehát a kaszinó figyelmébe ezt a könyvtárt, mert hiszen tudvalevőleg ezen kulturalegyletnek nincs a tagok rendelkezésére álló könyvtára.

Ignotus.

### Vöröskereszttestély.

Az őszi szezon beálltával a hangversenyek, bálók, táncestélyek sorát a fogarasi Vöröskereszt Egylet nyitja meg régi jóhírű és elegáns estélyével f. hó 4-én, szerdán. Az egylet hölgyválasztmánya élén az agilis, fáradságot nem ismerő elnöknővel, Széll Józsefné főispánné ömeltőségével nagy buzgalommal, kitartással tevékenykedik az est sikere érdekében.

A mint a meghívók jelzik, a fiókegylet a vármegye termeiben „pikniket” rendez, a helybeli román és szászönegyletek bevonása mellett és ezen egyletek intelligenciájának közreműködésével. Három sátor állítanak fel, a Vöröskereszt Egylet magyar- és a fenti két egylet román- és szász sátrát; a magyarban a buffet, a románban a cukrászda elhelyezve, míg a szász sátorban teát szolgálnak fel. A sátrakban két-két asszony és négy-négy leány festői jelmezekben fogják a közönséget kiszolgálni és pedig a magyarban Benedek Arthurné Bisztray Józsefnével valamint Gombos Mariska, Köntzey Margit, Várnai Mariska és Fleissig Rezsü. A román sátorban Jiga Máténé Pop Helénnel velük pedig Metian Aurora, Turcu Zseni, Poparad Cornelia és Florea Mici. A szász sátorban Glanc Vilmosné, Chiba Emilnével míg mellettük Fleischer Gräthen, Lang Matild, Kencz Gusztó és Essigmann Elvira fognak tevékenykedni, mindnyájan nemzeti jelmezekben. A sátrakat magyar, román és szász motívumokkal díszítik. Az itt előadandó ételnemű, sütemény, tea, gyümölcs és likőrféléket a Vöröskereszt Egylet tagjai szolgáltatják, akiket erre a választmány nőtagjai kértek fel.

A sátrak közt lefolyó élénkségen és tácvigalmon kívül a rendezőség szünetkor szerencsekerékkel szórakoztatja a résztvevőket, s így kellemes emlékekkel kedveskedik a szerencsés rendezőknek. A szerencsekeréknél közreműködnek Jakab Margitka, Major Kamilla, Krausz Ida, Simon Katica, Mazura Rózsika és Czinege Rózsika.

A vármegyeház díszterme, kisterme és összes melléktermeinek kellemessé és díszessé tételén a rendezőség fáradságtalanul buzgalkodik.

Nem mulaszthatjuk el felemlíteni azonban azt, hogy a mint magától a rendezőségtől, a legilletékesebb helyről értesültünk, a közönség és különösen a fiatal urak a legkevésbé sem lesznek kitéve az ilyen pikniken és vásárokon szokásos zsarolásoknak, mert a rendezőség épen erre való tekintettel az összes cikkek árát már előre meghatározta és akképen intézkedett, hogy a sátrak cikkeit vásárlására szükséges blokkok számára külön pénztár lesz, s így kikérülhető lesz az, hogy a sátrakban foglalatokodó hölgyek iránti előzékenység és gavalléria miatt egyik másik résztvevő talán anyagi erejével arányban nem álló költségekbe kényszerüljön. A cikkek ára különben szerfelett olcsó, mert egy adag sült 1 kor.; tészta, torta 10 fillér; gyümölcs 30 fillér; tea 40 fillér; fekete 30 fillér; likőr és cognac-félék 20 fillér; egy pohár pezsgő 60 fillér.

Jelezzük, távolról sem célja az estélynek a közönségnek a jótékonyág örve alatti kizsárolása és az estély atraktive csakis a már megunt estélysablonoknak vonzóbbal való kicserélése.

Előre is üdvözljük a hölgyválasztmányt és bájos elnökét a főispánné ömeltőségét, hogy alkalmat nyujtanak városunk intelligens közönségének e valóban élvezetes estén szórakozhatni.

A belépő jegyek árai: Személyjegy 2 kor., karzatjegy 2 kor., családjegy 5 kor. Az estély 1/9 órakor kezdődik.

### H I R E K.

— Bibornok érsek és zsidópap. Ilyen címmel járta be a hazai sajtót 2 levél, mely joggal hivatva van arra, hogy a felekezeti békét ápolja, erősítse. Leközlünk mi is e két levelet, mert mi is rászorulunk minél több békére és igazi testvéri szeretetre. Dr. Kelemen Adolf városunk főrabija, Eger bíboros érsekét 80. születésnapja alkalmából meleg hódolattal köszöntötte. A főrabbi többek közt ezt írta:

„A XIII. század egyik lánglelkű bölcselőjének, Maimorides Mózesnek szellemében cselekedtem, ki a levita Chasdáj rabbinak azt írta: a népekről táplált véleményemet tudakolod; tudd meg hát, hogy Isten a szivre és az érzelmekre tekint; aki tehát lelki tisztaságban, istenismeretben tündöklék, az az örök életnek léssen az osztályosa. Szívem minden dobbanásánál érzem és vallom, hogy Eminenciád az örök üdvösségnek részese itt is, tul is.

Négy esztendeje mult augusztusban, hogy a nyiregyházi róm. katolikus templom felszentelése alkalmából Istennek áldó kegyelméből a nyiregyházi status quo és orthodox izraelita hitközségek küldöttségét vezethettem Főmagasságod magas színe elé s e reám nézve örök emlékü napon így szólott eminenciád: „76 esztendő öreg ember vagyok s ebből 65-öt a munka foglal le.” Csak kristálytisztalélek, aranyiszív, derült kedély és nyugodt lelkiismeret adhat ilyen szavakat a béke és valóságos szeretet Istentől föltek Egyházfejedelmének beszédes ajakára.

Azon az elkölesi magaslaton, amelyen Főtisztelendő Bibornok Érsek ur áll, az emberek apró és képzelte különbségei elenyésznek és egyenlő jogu polgárt lát széles e hazának minden igaz fiában. Szívének, lelkének harmonikus munkája gyógyítsa meg sivár, kusza vigasztalan társadalmi éltünket.

A fenkölt lelkű bibornok érsek így felelt:

Főtisztelendő Főrabbi Ur! Köszönettel vettem születésem 80. évfordulója alkalmából e hó 9-éről kelt levelében kifejezésre jutott szívem üdvkivánatait.

Isten nagy ajándékából hosszúra terjedt életem folyamán két nagy erényt iparkodtam mindenkor magamban egyesíteni és törekedtem embertársaimban azok egyesítését előmozdítani. Ez a szeretet, az igazsággal párosulva és az igazság, szeretet által mérsékelve. Hiszen a vallások és meggyőződések korlátaival szétválasztott embereket testvéri találkozára hozzák össze ezen nagy erények, mint a közös mennyei Atyának fiait

Lelkiismeretem nyugalmával mondhatom, hogy életem folyásában semmi sem akasztott meg engem azon az uton, melyen a szeretettel párosult igazság vezérelt.

Szives megemlékezését újból megköszönve, melegen viszonozom jókívánatait.

Eger, 1908. évi október hó 13-án.

Hazafias üdvölettel

Dr. Samasa József, bibornok, egri érsek.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabó Elemér kir. s. tanfelügyelőt vármegyénkben rendes tanfelügyelővé nevezte ki. Szabó Elemér lapunknak is kiváló és jeles tollu munkatársa s ő ebben az exponált megyében tapintatosan ugyan, de kellő szigorúsággal hajtja végre lassan-lassan, de biztosan az Apponyi-féle új törvényjavaslatokat, erélyességével és agilitásával tanítóink előtt is imponál, egyszóval missziót teljesít itt vármegyénkben s valóban a multak után elég szigorú és következetes pedagógiai férfiú kezeibe van letéve fontos népoktatásunk ügye, aki éber öre annak, hogy a jövő generáció értse és tudja a magyar állam zengzetes nyelvét s a huszadik században az ő égise alatt oda fog jutni a mai nemzedék, hogy a zengzetes magyar nyelvet szóban — és írásban el fogja sajátítani, melynek tudása nélkül magyar honpolgár itt ez édes Magyarországon el sem képzelhető. Üdvözljük tehát Szabó Elemért kineveztetése alkalmából, mert ő azt méltán megérdemli s nagy és fontos missziójához kitartást, erőt és egészséget kívánunk neki, fogadja munkatársunk ezuton is őszinte gratulációnkat. Üdvözljük továbbá azért is mert ő tanítóból tehát, pik auf került erre a fényes állásra, tehát szakember, aki a megfelelő pedagógiai lapokban számtalan pedagógiai irányu cikkeivel fényes tanubizonyosságát adta rátermettségének sőt tankönyveket is irt. Büszkék vagyunk tehát rá s kérjük, hogy azon az uton haladva teljesítse hazafias misszióját vármegyénkben a melyben el kezdte „ad multos annos!“

Lapunk zártakor kapjuk az értesítést, hogy Szabó Elemér kir. tanfelügyelőt a fogaraszvármegyei általános tanítóegyesület választmányja f. hó 15-én tartandó üléséből fogja üdvözölni, és ugyanezen napon a tanítók és a tanügynek közelebbi érdekeltségéből származó barátai részvételével barátságos jellegű társas vacsora lesz.

— **Új gazdasági tudósító.** A m. királyi földművelésügyi miniszter Fogaraszvármegye alsóárpási járásra: Szikszay Béla alsóporumbáki lakost a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

— **Szabad liceumi előadások.** Mult számunkban jeleztük, hogy az év tavaszán a művelt közönség élénk érdeklődésével fogadott ismeretterjesztő előadásokat a főgimnázium tantestülete a folyó tanévben is megteremtí, sőt ez alkalommal már előadókul a rajta kívül álló társadalom arra illetékes egyéneit is megnyerni törekszik. Most módunkban van már olvasóinkkal a nov. dec. febr. és márc. hónapokra két sorozatban rendezendő 12 előadás I. sorozatának sorrendjét is közölni. És pedig: 1. 1908. nov. 7. Krebsz

Ernö; Spanyolország. (Vetített képekkel.) 2. nov. 14. Tas Kálmán: Evolúció és darvinizmus. (Vetített képekkel.) 3. nov. 21. Keleny Adolf dr. Jeruzsálemi utam. (Vetített képekkel.) 4. nov. 28. Vadráska Vencel: Nemzeti történelmünk főbb mozzanatai. (Vetített képekkel.) 5. dec. 5. Lessmann Henrik dr. A modern világítás és egészségügyi jelentősége. 6. dec. 12. Papp István: Az égi testek. (Vetített képekkel.) Az előadások az illető napokon mindig d. u. 4—5 óráig tartanak a főgimnázium V. o. tantermében. Egyébiránt, mint korábban, ezentul is esetről-esetre felhívjuk az illető előadásokra közönségünk figyelmét. Belépő jegy a 12 előadásra 4 korona.

— **Jó hivatalfőnök** című mult számunkban megjelent hírünk Szenty Bálint kir. tanácsos, pénzügyigazgatóra vonatkozott.

— **A reformátó 391-ik évfordulóján** 1908. évi október hó 31-én d. e. 9 órakor a református templomban tartott istentisztelettel egybekötött ünnepély sorrendje ez volt: 1. Invokáció (felálló ének. 2. XI-ik zsoltár 1—2 verse. 3., Imádkozott Balla K. lelkész. 4., LXXV-ik zsoltár 1 verse. 5., Ünnepi megnyitó beszédet mondott Geréb András s. lelkész. 6., Alkalmi verset szavalt Nagy Lázár VI. gimn. o. tanuló. 7., „Térj magadhoz drága Sion“ 1 és 5 versét énekelték a főgimn. ref. tanulói. 8., A reformációról felolvasott Kiss Jenő VIII. gimn. oszt. tanuló. 9., „Egyedüli reményem“ énekelték a főgimn. ref. tanulói. 10., Alkalmi verset szavalt Nagy István VII. gimn. oszt. tanuló. 11., Záró beszédet tartott Balla Károly lelkész. 12., Hymnus, énekelték az összes ref. tanulók.

— **Női élet.** Reménykedve, bizva bontogatja szárnyait egy új irodalmi vállalat, a „Női élet“ című folyóirat, melynek mutatószámát e napokban fog megjelenni.

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a Fogaras és Vidéke hasábjain különösképpen felhívjam a művelt magyar asszonyok és leányok figyelmét e lapra, melynek munkatársai kizárólag a magyar írónők sorából telnek ki, akik ambícióval, szent lelkesedéssel áldozzák szellemi kincseik legjavát, hogy az új lap megadhasza olvasóinak mindazt, a mit tőle a mostani időkben, mely tele van forrongással, új eszmékkel és célokkal, méltán elvárnak.

Mint hogy a „Női élet“-et kizárólag nők szerkesztik, természetesen, hogy a nők érdekeit fogja szolgálni. Felölel minden kérdést, a nemes munka, társadalom és művelődés köréből. Segítő társas, őszinte, hü tanácsadója lesz a megélhetés nehéz harcában és magas nivóju olvasmányával felüdíti a munkában elfáradtakat.

Nem akarom, nem tudom elhinni azt a sokszor hangoztatott vádat, hogy a magyar nők szemében, csak az kívánatos, a mi idegen . . .

Régebben lehet, hogy úgy volt. De új idők támadtak és mi új lelkesedéssel, szeretettel karolunk fel mindent, a mi a mienk és ebben a lelkesedés-

ben ki is fogunk tartani. A magyar nők itt is bebizonyítják, hogy a kezdet nehézségeivel küzdő új vállalatot, éppen azért mert a mienk, jóakaró szeretetükkel fogják támogatni, lelkes pártolással tovább fejleszteni.

A „Női Élet“-et Alba Nevis szerkeszti.

E poetikusan hangzó írói álnév alatt már sok gyönyörű dolgot olvashattak azok, kiknek életszükséglet a tülekedő lármától való édes megpihenés. Olyan név ez, melyet igazán nem kell külön ismertetni és ajánlani. Teljes bizalommal tekinthetnek működése elé, mert meglehetnek róla győződve, mikor magára vállalta e küzdelemteljes munkát, hogy egy minden tekintetben szükséges lapot szerkesszen, tisztában volt azzal, hogy e feladatnak minden tekintetben meg is kell felelnie.

A „Női Élet“ Budapestben jelenik meg. Előfizetési ára egy egész évre 20 korona, melyet azonban negyedévenként is lehet fizetni. Az első fizetési árak egyenesen a lap kiadóhivatalába: Budapest, IX. Angyal-utca 15. szám küldendők be. Miskolc, 1908. okt. 17.

**Vécseiné Jankovich Lujza.**

— **A galaci cerberuszok.** Távolról csak egykedvűen, rá sem hederítve hallgatja az ember a galaci cerberuszok uगतását, vonítását a néma éjszakában, vagy közvetlen naplemente után, de mikor délután 5 óra tájban (már ilyen korán!) szabadon bocsájtják a láncon dühöngő fenevadakat, akkor van csak a haddel-hadd! A réten sétáló embereket három-négy borju nagyságu kutya is megrohanja egyszerre s ám „ember legyen az a gáton, Perkupán és Csereháton“ aki ki tudja őket börtölni, vagy parirozgatni kirohanásaikat, hogy vicsorgató, éles fogaikat az emberek inaiba bele ne mártogassák. Nem tudjuk, hogy hogyan áll a rendszabály a kutyák tartása dolgában Galacon? De azt tudjuk, hogy ott is van bíró, jegyző, akik bizonyára hallják az ilyen kutya zenéket, hát vajjon nem szabják-e rá a kutyás gazdákra a paragrafusokat? Ha, nem, hát föl hívjuk a hatóság figyelmét ezekre a fenevadakra s akik ilyen cerberuszokat tartanak hát szabadjanak azokra vagy 10 korona kutyaadót, hogy menjen el a kedvük az ilyen fenevadak tartásától. Mai világban minek már a kutya? Hiszen nincsenek már Angyal Bandik, Vidróczkiak, Gőndör Sándorok, Villám Bandik, Patkó Bandik, Rózsa Sándor-féle betyárok, akik gulyákat, méneseket hajtottak el ahol voltak. Ma már ritkák azok, pláne Galacon soha sem is voltak. Föl hívjuk a galaci bíró s jegyző figyelmét a kutya ügy szanálására!

— **Piszkosak a gyalogjárók** száraz, tiszta, jó időben, ha csak Juppiter pluvialis meg nem könyörül rajta, állandóan piszkosak, rendetlenek szoktak lenni a gyalogutak. Éjjel berugott alakok deliriosos fővel nem tudják, hogy mit eszelekesznek s berondítják az aszfaltjárókat. Reggelenként valóságos tócsák vannak a kapuk előtt s az utcák sarkain, jó volna, ha az éjjeli örök egy kissé jobban kinyitná a szemeket az ilyen berugott alakok megrendszabályozása végett.

— **Egyiptomi sötétség.** Számtalanszor előfordult már városunkban, — különösen szombaton esténkint, — hogy a villamkörtek nem égtek pár óra hosszat. Elhallgattuk, nem szóltunk semmit, bár polgártársaink méltatlankodtak inderenciánkért. Vasárnap, 25-én az a rémos hír járta be a várost, hogy 10 óráig este nem fog égni a villam! No, volt az után lótas-futás, igen de a boltok mind bevoltak zárva. Sok család tehát minden világítás nélkül ült, vagy ha volt fája, a tűzifa lángjai mellett költötte el a vacsoráját s azután lefeküdt, vagy várták — a még reggelig sem — égő villam feltünését, de hiába. Ha még hétköznap történt volna ez a ribillió, nem szólnánk semmit, de vasárnap amikor nincsenek nyitva a boltok! Hát vajjon a zsurolok mit csináltak ezen az estén, vagy ahol összejövetelek voltak, pláne ha még gyertya sem volt a háznál?! Szigorú ellenőrzést kérünk a hatóság részéről! Ebből csak azt a konzekvenciát vonjuk le, hogy egy villám gép kevés, legalább is kettő kell, már azért is, ha az egyik funkcióképtelenné válik, ott legyen a másik, akkor nem fordulnak elő az ilyen bosszantó sötétségek városunkban.

— **Műkedvelői előadás.** A lapunkban nov 7-ére jelzett műkedvelői előadás, amelyet a ref. Bornomissza Anna nőegylet rendez, közbejött akadályok miatt november hó második szombatján, 14-én lesz. Ez a terminus most már végleges és ez a jótékony nőegylet már csak azért is megérdemli a pártfogást, mert soha sem mutatkozott a többi egyletekkel szemben túlélelmesnek, vagy udvariatlannak. Jól tudván azt, hogy Fogarason mindig ugyanaz a közönség, igyekezett a közönség kényelmét szolgálni akkor, amidőn inkább elhalasztotta tervbe vett előadását, mintsem tulterhelné az áldozatkész közönséget, vagy leszoritson más egyletet. Erre a mostani előadásra már husvétra készült, akkor azonban a magyar dalegyletnek engedte a ref. nőegylet a teret át, elhalasztván előadását. Reméljük tehát, hogy e rövid, de sikerrel gazdag multu egylet ezuttal sem fog csalódnai, ha az áldozatkész pártfogó közönségre számít. A darab ének részeit Ferenczy Károly kiváló zongora játékos foja kísérni.

— **Beiktatás.** Herceg Hohenlohe Egon nagyszobeni plébános ünnepélyes beiktatása november 7. és 8-án lesz A beiktatást Gróf Majláth G. Károly püspök végzi.

— **Halottak napján.** Irta: Herceg Ferencz. Kérlek, kedves olvasóm, ne dobd el bosszusan ezt a lapot, hanem szenvedd el néhány percig a kellemetlen érzést, mellyel a keserű és megszégyenítő igazságok feszegetése jár. Hatalmas tüntető menet vonul el lelki szemeid előtt. A tüdővészések tüntető menete. Nyolcvanezer ember, a kinek szemében már ott vibrál a halálos félelem. Órákon át látod őket vánszorogni és a rettenetes menet még sem akar véget érni. Fakó arcu, horpadt mellű parasztok, kiknek sóvány válláról oly furán lóg a cifra szür. El-asszott uriemberek, a kik fázva vonják össze prémes kabátjukat. Munkásemberek, a kik örötlennül vonszolják maguk után a nehéz csákányt. Azután a huszesztendősök serege! A fiatal lányok, akik menyasszonyi ruhába öltöztek és rémülködve kacérokodnak a halállal. A nyurga fiuk, kiknek szívében forró vágyak lobognak és kiknek arca eltorzul a félelemtől. A mit a hatalmas állam nem tud megcsinálni, azzal megpróbálkozik a gyöngye társadalom. A József Szanatórium

egyesület megragadó hévvel, bámulatos szívóssággal harcol az alattomos ellenséggel. Vezető emberei fáradhatatlanul tervezgetnek, irnak, szónokolnak, izgatnak, kérlelnek és koldulnak, hogy felrázzák közömbösségéből a társadalmat. A szives olvasó most már tudja, hogy cikkem tulajdonképpen reklám-cikk akar lenni. Valóban az. Az életnek szeretnék reklámot csinálni a halállal szemben. A reménynek, a verőfénynek a csüggedés s az árnyék principiuma ellen. A Szanatórium Egyesület egy megkapóan gyöngéd ötlete adta kezembe a tollat. Felhívást tesz közzé, melyben azokhoz fordul, a kik halottak napján virágot tesznek kedveseik sirjára. Ha mindenki csak egy virágszállal kevesebbet fon koszorujába és az egy virágszállát elküldi az egyesületnek, akkor megígéri, hogy megmenti ezer tüdőbeteg ember életét. Az enyészetet állítani az élet szolgálataiba, a halottak napját a reménység ünnepévé avatni: gyönyörű gondolat! A ki valaha már végigszemlélte és végigszenvedte egyik kedvesének lassu elsovadását, a kit tehetetlen fájdalommal töltött el egy ifju élet korai elhamvadása: az meg fogja érteni a Szanatórium Egyesület szövegét. S a ki megérti, az hozzá fog járulni a nemzet szégyenfoltjának letörléséhez. A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület címe (Budapest, IX., Lónyay-utca 47.)

Herceg Ferencz e gyönyörű cikke még azoknak figyelmét is felkelti a szép társadalmi munka iránt, a kik eddig késlekedtek. Örömmel írjuk, hogy megyénk és városunk kiveszi részét ebből a mentési munkából. Nov. 1-én a temető kapujában jószívű hölgyek állanak őrt a szanatóriumi gyűjtő perselyeknél és kéri a tüdőbetegek részére az alamizsnát. Bizonyára sietni fog közönségünk, hogy lerója az adót, a mivel az emberiségnek tartozik. A gyűjtés eredményét lapunkban közzé fogjuk tenni. Vajha mindenki megértené a megkapóan gyöngéd ötletet: egy virágszállal kevesebbet kell kötni a kegyelet koszorujába s ezt az egy virágszállat átadni a halál jegyeseinek életük megváltására! A szegénysorsu tüdőbetegek javára gyűjtő hölgyek névsora a következő: Dr. Benedek Arthurné, özv. Borosnyay Béláné, Halmy Gyuláné, Fűczányi Árminné, Kovács Pálné, Mokesay Eudréné, Thierfeld Dávidné, Várnay Sándorné, Wenk Ágostonné, Zankó Emilné, Ludwig Emma, Gombos Mariska, Major Camilla, Pap Zseni, Pistelka Miczi, Várnay Mariska, Köntzey Margit, Krausz Ida, Turcu Eugénia, Jakab Margit, Abel Janka, Simon Katicza, Florea Micza, Deutsch Ilonka, Fleischer Margit, Palliardi Margit, Háner Miczi.

— **Örömmel látjuk,** hogy egy ismert bécsi szivarkahüvelygyár hazánkban, Sopronban évek óta nagy gyárüzemet fejt ki, melyből az egész világon ismert *Jacobi aatinikotin la fleurette* szivarkahüvely kerül mint hazai gyártmány forgalomba. Örömmel üdvözljük a hazai ipar eme előrehaladását, annál is inkább, mert nincs szükségünk arra, hogy pénzünkért osztrák árut vegyünk. Lapunk mai számában erre vonatkozólag közöl hírdetést olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— **Csipketanfolyam.** Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy november hó 10-étől a Csetneki csipke készítés oktatására 6 heti tanfolyamot nyitok. Azon hölgyek, kik ezen csipke készítés tanításában részt óhajtanak venni, kéretnek az alulírottánál

jelentkezni. Fogaras Olt-utca 33. sz. Özv. Dr. Radu Sebestyennénél.

— **Szüreti mulatság.** Mint a plakátokon látjuk, az iparos ifjak november 1-én szüreti táncvigalmat rendeznek. Bizonyára érdemes ez az egylet a pártolásra és remélhetőleg a közönség látogatni is fogja a jónak és élvezetesnek ígérkező mulatságot. mégis furcsának kell találnunk, hogy éppen halottak napján táncoljunk, amikor mindenki kedves halottját siratja.

— **Fogadó órák.** A fogarasi m. királyi állami főgimnázium tanárai a gyermekeik tanulmányi előmenetele és erkölcsi viselete ügyében eljáró szülőket november hó első teljes hetében az intézet tanári tanácskozó helyiségében a következő sorrendben fogadják:

|             |             |              |                  |
|-------------|-------------|--------------|------------------|
| November 2. | hétfőn      | d. e. 9—10   | Albert János     |
| " 3.        | kedden      | d. e. 9—10.  | Halmy Gyula.     |
| " 3.        | "           | 9—10.        | Vodrácska V.     |
| " 4.        | szerdán     | d. e. 9—10.  | Fridrich András. |
| " 4.        | "           | d. e. 10—11. | Reider Béla.     |
| " 5.        | csütörtökön | 8—9.         | Málnásy Károly.  |
| " 5.        | "           | 9—10         | Krebsz Ernő.     |
| " 5.        | "           | 10—11        | Tas Kálmán.      |
| " 6.        | pénteken    | 9—10.        | Papp István.     |
| " 6.        | "           | 10—11.       | Kaufmann Gy. dr. |
| " 7.        | szombaton   | 8—9.         | Babics Mihály.   |
| " 7.        | "           | 9—10.        | László Béla dr.  |
| " 7.        | "           | 10—11.       | Ambrózy Pál.     |

Fogaras, 1908. okt. 24.

Az igazgatóság.

— **Halestély.** A Páris-szálloda nagyteremben vasárnap, november hó 1-én Sorea vendéglős halestélyt rendez, konfetti és serpentin háborúval, melyen Ruzs János zenekarával hangversenyez.

— **Omnibusz közlekedés.** November hó 1-től 7-ig az eddigi menetrend szerint a Páris-szállodai omnibusz minden induló és jövő vonathoz közlekedik. A vármegyháztól a vasutállomásig és a vasutállomástól a vármegyházig. 7-étől kezdve az új menetrend szerint. Indul:

|        |              |
|--------|--------------|
| reggel | 2:45         |
| "      | 7:15         |
| d. u.  | 3:50         |
| "      | 5:20         |
| este   | 8:00 óraker. |

Megállók helyek: Köhid, Wolf vendéglője előtt, Mercur, Páris-szálloda, Borsai kereskedő, Benedekház és a honvédkaszárnya. Azon kívül utközben is megállítható! Árak személynként: éjjel 60 fillér, nappal 40 fillér.

— **Kiss szerencseje nagy!** Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor megfogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárusító helye. Huzás már november 19-én! ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában, IV. Kossuth Lajos-

utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

— Téli kontárkodása. A hervadás költészetébe, az ősz lassu munkájába, mikor a virágok ugyszólván észtevélenül veszítik el színüket, illatukat s a falevelek csendes, zizegő, halk pergésébe, lehullásába f. hó 20-án reggel belekontárkodott télapó s erőnek-erőjével kiakarta turni az uralkodás rendjéből a bus, komor arcu ősz a zord, rideg tél vacogó fogait vicsoritva s fehér palástját széj-el terítve hegyen-völgyön keresztül. Lassan-lassan fehér hóréteg takarta be a fák sárguló lombjait s az utakat; de hála Istennek az az uralkodás csak pünkösdi királyság volt, mert mégis fölülkerekedett az ősz s lassan-lassan ismét csak átveszi csendes birodalmát. Kívánjuk, hogy még legyen sokáig szép, csendes ősz.

— Magérdemlett bűnhődés. A hivatalos lap közli, hogy a vall és közokt. miniszter, az aradvármegye közig. biz. feyelmi választmányának 1908. évi május 12 én határozatát jóváhagyta. Ennélfogva Magier Miklós vidrai gör. kel tanítót hivatalvesztésre és pályájától öt évig való eltiltásra ítélték magyarellenos izgatás és a törvények megtagadása miatt. Így tehát 1908. jul. 28-ától öt évig Magyarországon egyetlen népiskolánál sem alkalmazható!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

Szám 387. 419. 845—908. végrh.

### Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1908. évi 2982. 3225. 3990. számú végzése következtében Furnica fogarasi takarékpénztár 10th Kálmán és Glücksthal Albert budapesti lakosok javára 900+288 kor. 42 f. + 479 koronából hátr. 375 kor. 62 f. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le-felülfoglalt és 3738 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járás-bíróság 1908-ik évi V. 313/4. 330/4. 382/4. számú végzése folytán fenti tőkekövetelések, és járulékaik erejéig Fogaras piacon leendő megtartására 1908. évi november 20-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Fogaras, 1908. okt. hó 30. napján.

Gyárfás Ferenc,  
kir. bir. végrehajtó.



## Menetrend.

### Oda Brassó-Kézdivásárhely-Bereck. Vissza

| Szv.  | Szv.  | Vv.   | Tvszsz. |   | Szv.  | Szv.  | Vv.   | Szv.  |
|-------|-------|-------|---------|---|-------|-------|-------|-------|
| 8702  | 8704  | 8712  | 8774    | 134   | 8705  | 8701  | 8711  | 8703  |
| I-III | I-III | I-III | I-III   |   | I-III | I-III | I-III | I-III |
| —     | 820   | 915   | —       | ind. Bpest k. p. u. (Nagyváradon át 126) érk. | —     | 750   | 640   | —     |
| 200   | —     | 1220  | —       | " Bpest k. p. u. (Aradon át 153, 126) érk.    | —     | 1225  | 115   | 115   |
| —     | 854   | 611   | —       | " Kolozsvár (126) — — — érk.                  | —     | 1050  | 610   | 610   |
| —     | 612   | —     | 392     | " Predeal (126) — — — érk.                    | 111   | 387   | 911   | —     |
| 515   | 841   | 305   | 700     | ind. Brassó (étk.) (126, 137) — — — érk.      | 816   | 159   | 633   | 1008  |
| 531   | 850   | 322   | 717     | Szászhermány — — — — —                        | 758   | 141   | 615   | 950   |
| 548   | 921   | 344   | 740     | Prázmár — — — — —                             | 738   | 121   | 554   | 930   |
| 559   | 933   | 350   | 750     | Kökös — — — — —                               | 723   | 108   | 587   | 915   |
| 610   | 940   | 408   | 802     | Uzon — — — — —                                | 714   | 1258  | 536   | 906   |
| 622   | 950   | 421   | 814     | ↑ Kilyén — — — — —                            | 703   | 1248  | 514   | 850   |
| 630   | 1008  | 430   | 823     | érek. Sepsiszentgyörgy (étk.) 135 ind.        | 650   | 1241  | 505   | 848   |
| 902   | 1242  | 881   | —       | érek. Csikszereza (135) — — — ind.            | 345   | 908   | 223   | 630   |
| 1107  | 306   | —     | —       | " Gyimes (135) — — — ind.                     | —     | 520   | 1207  | 450   |
| —     | —     | 1207  | —       | ind. Gyimes (135) — — — érk.                  | 1107  | 830   | —     | —     |
| 345   | —     | 223   | —       | " Csikszereza (135) — — — érk.                | 902   | 444   | 831   | —     |
| 645   | 1090  | 451   | —       | ind. S. Szentgyörgy (étk.) (114) érk.         | 644   | 1298  | 450   | —     |
| 655   | 1030  | 502   | —       | Angyalos 12a) sz. őrház — — — — —             | 624   | 1218  | 430   | —     |
| 710   | 1040  | 518   | —       | Réty-Eresztevény — — — — —                    | 620   | 1204  | 424   | —     |
| 718   | 1057  | 527   | —       | Bitá 15. sz. őrház — — — — —                  | 609   | 1154  | 413   | —     |
| 727   | 1112  | 537   | —       | Nagyborosnyó — — — — —                        | 601   | 1140  | 405   | —     |
| 744   | 1134  | 600   | —       | ↑ Barátos — — — — —                           | 549   | 1134  | 350   | —     |
| 750   | 1140  | 616   | —       | érek. Kovászna — — — — — ind.                 | 535   | 1120  | 338   | —     |
| —     | 101   | —     | —       | érek. Térrét — — — — — ind.                   | —     | —     | 125   | —     |
| 807   | 1201  | 617   | —       | ind. Kovászna — — — — — érk.                  | 532   | 1117  | 332   | —     |
| 818   | 1210  | 629   | —       | Zabola-Páva — — — — —                         | 522   | 1107  | 321   | —     |
| 820   | 1224  | 638   | —       | Zabolafürésztelep — — — — —                   | 514   | 1050  | 312   | —     |
| 834   | 1232  | 647   | —       | Imecsfalva — — — — —                          | 505   | 1040  | 302   | —     |
| 830   | 1237  | 652   | —       | ↑ Szentkatolna 25. sz. őrház — — — — —        | 459   | 1043  | 255   | —     |
| 851   | 1240  | 705   | —       | érek. Kézdivásárhely — — — — — (ind. érk.)    | 449   | 1033  | 245   | —     |
| 903   | 104   | 720   | —       | ind. Kézdivásárhely — — — — — (érek.)         | 439   | 1023  | 230   | —     |
| 923   | 124   | 748   | —       | Kézdiszentlélek — — — — —                     | 419   | 1012  | 209   | —     |
| 933   | 134   | 759   | —       | Kézdiszentkereszt — — — — —                   | 409   | 952   | 154   | —     |
| 950   | 151   | 819   | —       | Bélafalva — — — — —                           | 400   | 943   | 144   | —     |
| 1002  | 203   | 832   | —       | Kézdialmás — — — — —                          | 348   | 928   | 133   | —     |
| 1013  | 213   | 843   | —       | ↑ Lemhány — — — — —                           | 337   | 917   | 111   | —     |
| 1025  | 225   | 856   | —       | érek. Bereck — — — — — ind.                   | 324   | 905   | 1257  | —     |

### Oda Brassó-Zernest. Vissza

| Vv.      | Vv.      | Vv.      |                                       | Vv.      | Vv.      | Vv.      |
|----------|----------|----------|---------------------------------------|----------|----------|----------|
| 8611     | 8613     | 8615     | 137                                   | 8612     | 8614     | 8616     |
| II. III. | II. III. | II. III. |                                       | II. III. | II. III. | II. III. |
| 820      | 915      | 540      | ind. Bpest kpu. (Nagyv. át 126) érk.  | —        | 750      | 640      |
| 200      | 1220     | 930      | " Bpest kpu. (Arad. át 153 126) érk.  | —        | 1225     | 115      |
| 854      | 611      | 830      | " Kolozsvár (126) — — — érk.          | —        | 1050     | 610      |
| 449      | 1033     | 245      | " Kézdivásárhely (134) — — — érk.     | 1249     | 705      | —        |
| —        | 520      | 430      | " Gyimes (135) — — — érk.             | 306      | —        | —        |
| 826      | 400      | 933      | ind. Brassó (étk.) (126 134 138) érk. | 727      | 152      | 720      |
| 831      | 405      | 938      | Brassó-Külváros 287. sz. őrh.         | 721      | 147      | 715      |
| 840      | 416      | 946      | Brassóbertalan (138) — — — — —        | 712      | 130      | 707      |
| 854      | 429      | 959      | Magyarkő 4. sz. őrház — — — — —       | 658      | 125      | 655      |
| 906      | 441      | 1010     | Keresztényfalva — — — — —             | 650      | 117      | 647      |
| 921      | 456      | 1020     | Barcaroznyó — — — — —                 | 639      | 107      | 638      |
| 941      | 515      | 1039     | ↑ Ótobán — — — — —                    | 618      | 1247     | 621      |
| 952      | 525      | 1049     | érek. Zernest — — — — — ind.          | 608      | 1238     | 612      |

**BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ**

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT,

rendkívül üdítő asztali víz.

Üdít, gyógyít! Orvosiilag ajánlva.

lvógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschung buziaszi gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.



KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCSEK JOBB A  
**RETHY-féle**  
**Pemetefü-cukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

**1 DOBOZ 60 FILLÉR.**  
 Csak RETHY-félet fogadjunk el!



## Hirdetések

felvételnek  
 a lap kiadóhivatalában.

### ZONGORA-HANGOLÓ ÉS JAVÍTÓ!!

Kiváló szakember, volt helyettes a császári és királyi udvari operában Bécsben.

Ajánlja magát mindennemű javításokra legjutányosabb árban.

Zongorahangolás 6 korona.

Lakása: **Hid-utca 4. sz.**

Kiváló tisztelettel

**Eber Bernát.**

Van szerencsém Fogaras város és vidéke közönségének tudomására hozni, hogy újonnan alakult

### temetkezési vállalatom

helyisége Fogarason a Bethlen-utca 5. sz. alatt (a Mazura-féle házban) van.

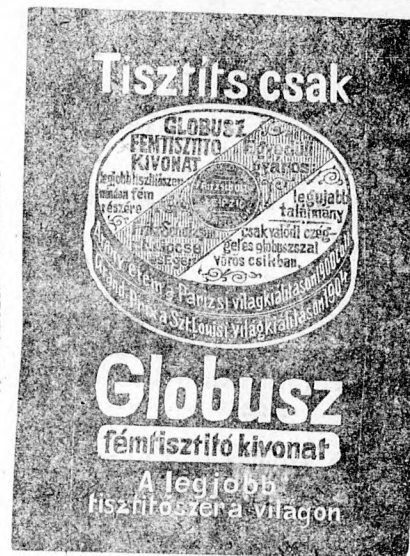
**KUNZ ANTAL.**

„M-i-i-1?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadóboxban.



Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóbox egy érdekes búvészkártyát tartalmaz.

VIRGILIUS ST. LOUIS 1907.  
 „GRAND PRIX.”



Jobban tisztít, mint más fémfisztrifó.

# PÉNZ

kieszközlünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatiszteknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelevényre 10—30 éves törlesztésre 6—6¼% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Minden köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában, mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunkban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdésközlésnél okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása, lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítással szolgálunk. Előlegesen költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön feizvétele után fizetendő.

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcáhitelt nagyobb kereskedőknek, vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre, értékpapírokra, katonai házassági óvadókra, vidéki takarékpénztárak és bankok részvényeire egy nap alatt legelőnyösebben folyósíthatunk. Kérdésközléshez válaszbélyeg csatolandó.

**Gerő Testvérek,**

törv. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

## Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszabeni fiókja

Alapított 1841-ben.

Nagypiac 2. szám.

Alapított 1841-ben.

### Alaptőke és tartalékalapok 93 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskékre  
folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítása v. vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamvesztés elleni biztosítása.

Tőzsdői megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti M. Kereskedelmi Bank 4% és 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékkal és bánatpénzzel elfogadtatnak. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

### Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes (Nagyküküllőm.)

### faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földlepreket, diszocserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sóvénynek valót, tülevelű fakat, rózsákat stb.

Árjegyzék kivanatra bérmentve.

Egy nagyon jókarban levő

### koncert-zongora

jutányos áron

### = ELADÓ. =

Bővebbet a kiadóhivatalban.

2 jókarban levő szabadon futó

### bicikli

jutányos áron

### ELADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

## Meghívó.

A fogarasi takarékpénztár részvénytársaság f. évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor, saját helyiségében

## rendkívüli közgyűlést

tart, melynek tárgyai:

1. Az igazgatóság előterjesztése 100,000 korona alaptőkéjének 500,000 koronára való felemelése iránt, a meglévő 1000 drb 100 koronás részvényeknek a tartalék-alap hozzácsatolása folytán új 250 koronás részvényekkel való kicserélése és 1000 drb új 250 koronás részvények kibocsátása által.

2. Az alapszabályok módosítása.

Mely közgyűlésre a t. c. részvényesek oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket szelvényeikkel együtt, az alapszabályok 48. §-a értelmében, a közgyűlés előtt legalább 8 nappal tértívny mellett a társaság pénztáránál letéteményezni kötelesek.

Fogaras, 1908. október 19-én

**az igazgatóság.**

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

# Portland-Cement-Gyár

## Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.